

Archeo-rapport 370

Het archeologisch vooronderzoek aan de Bilzersteenweg te Tongeren

Liesbeth Massagé, Michiel Steenhoudt & Maarten Smeets

Archeo-rapport 370

Het archeologisch vooronderzoek aan de Bilzersteenweg te Tongeren

Liesbeth Massagé, Michiel Steenhoudt & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 370 Het archeologisch vooronderzoek aan de Bilzersteenweg te Tongeren

Opdrachtgever:	Gilen Woonprojecten
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Michiel Steenhoudt
Auteurs:	Liesbeth Massagé Michiel Steenhoudt Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2016/12.825/28

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2016, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Site	Tongeren - Bilzersteenweg 179
Locatie	Limburg, Tongeren, Bilzersteenweg 179
Lambert 72- coördinaten	X227514; Y165099 X227518; Y165095 X227511; Y165046 X227517; Y165048
Oppervlakte projectgebied	0,4859 ha
Kadastergegevens	Tongeren, Afdeling: 7 sectie: A percelen: 178m, 178n, 179s, 179v, 413g en 413x
Opdrachtgever	Gilen Woonprojecten Begijnhof 60, 3800 Sint-Truiden
Vergunningsnummer	2016/134
Vergunningshouder	Michiel Steenhoudt
Bijzondere voorwaarden	Tongeren - Bilzersteenweg 179
Termijn veldwerk	18 april 2016

Aard van de bedreiging	Nieuwbouwproject met 20 wooneenheden en ondergrondse parking (4859 m2).
Archeologische verwachting	Gelegen net buiten de stad Tongeren op een hoger gelegen gebied in de nabijheid van een brede vallei. In de omgeving zijn talloze vondstmeldingen gedaan van de neolithische tot middeleeuwse periode.
Wetenschappelijke begeleiding	Geen

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 3
1.1 Algemeen	p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis	p. 4
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	p. 7
Hoofdstuk 2 Werkmethode	p. 9
Hoofdstuk 3 Analyse	p. 11
3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw	p. 11
3.2 Het sporen- en vondstenbestand	p. 14
Hoofdstuk 4 Synthese	p. 15
4.1 Interpretatie en datering	p. 15
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 15
Hoofdstuk 5 Besluit	p. 17
Bijlagen (CD-rom)	
Bijlage 1: Overzichtsplan	
Bijlage 2: Fotoinventaris	

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Wegens de plannen voor een nieuwbouwproject met 20 wooneenheden en een ondergrondse parking, heeft Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem opgelegd (vergunningsnummer 2016/134) op een terrein met een oppervlakte van 0,4859 ha gelegen aan de Bilzersteenweg te Tongeren. Het veldwerk werd uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba op 18 april 2016.

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het terrein is gelegen in een verstedelijkte context op circa 1 km ten noordwesten van het stadscentrum van Tongeren en grenst in het zuiden aan Nieuw-Tongeren (fig. 1.1). Kadastraal is het projectgebied gekend als Tongeren, afdeling 7, sectie A, percelen 178m, 178n, 179s, 179v, 413g en 413x (fig. 1.2). De percelen bestonden op het moment van onderzoek uit woongebied met bos en struikgewas. Geo-archeologisch gezien is het projectgebied gesitueerd in de (zand)leemstreek (fig. 1.3).

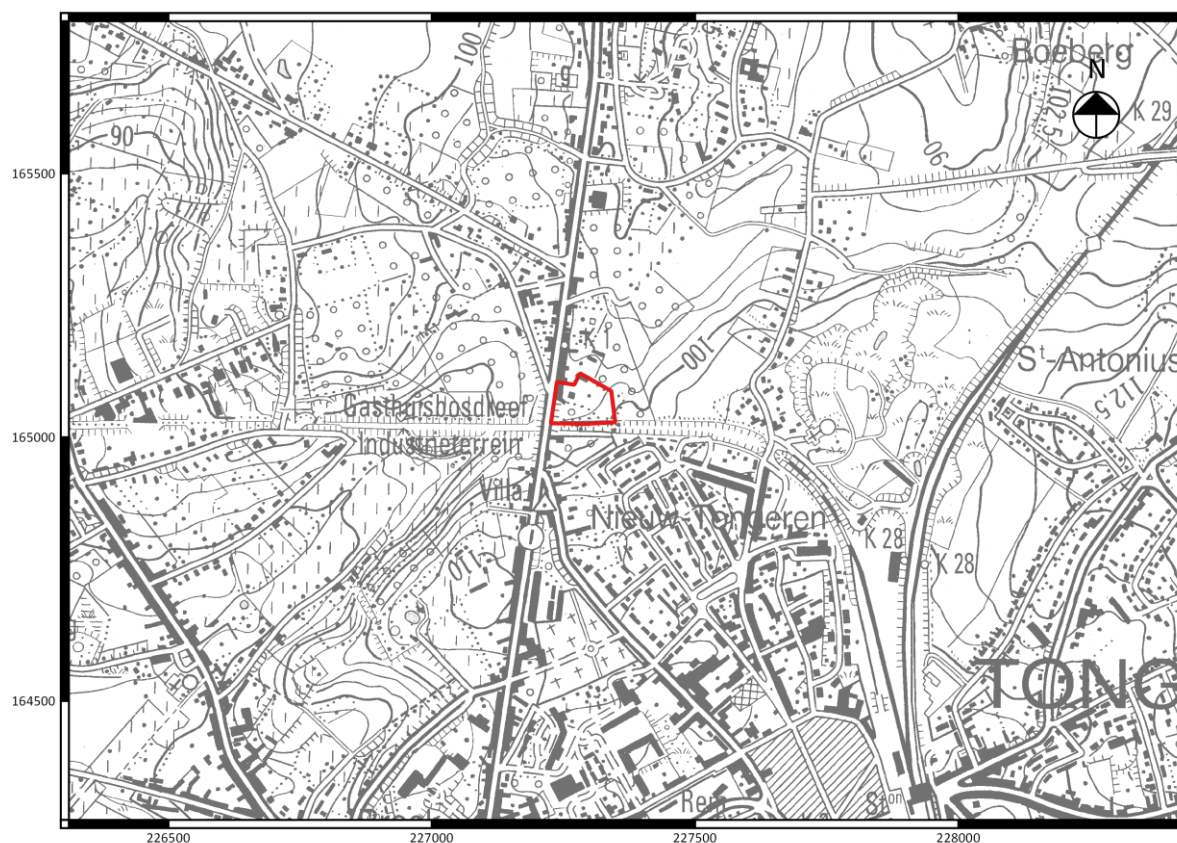

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

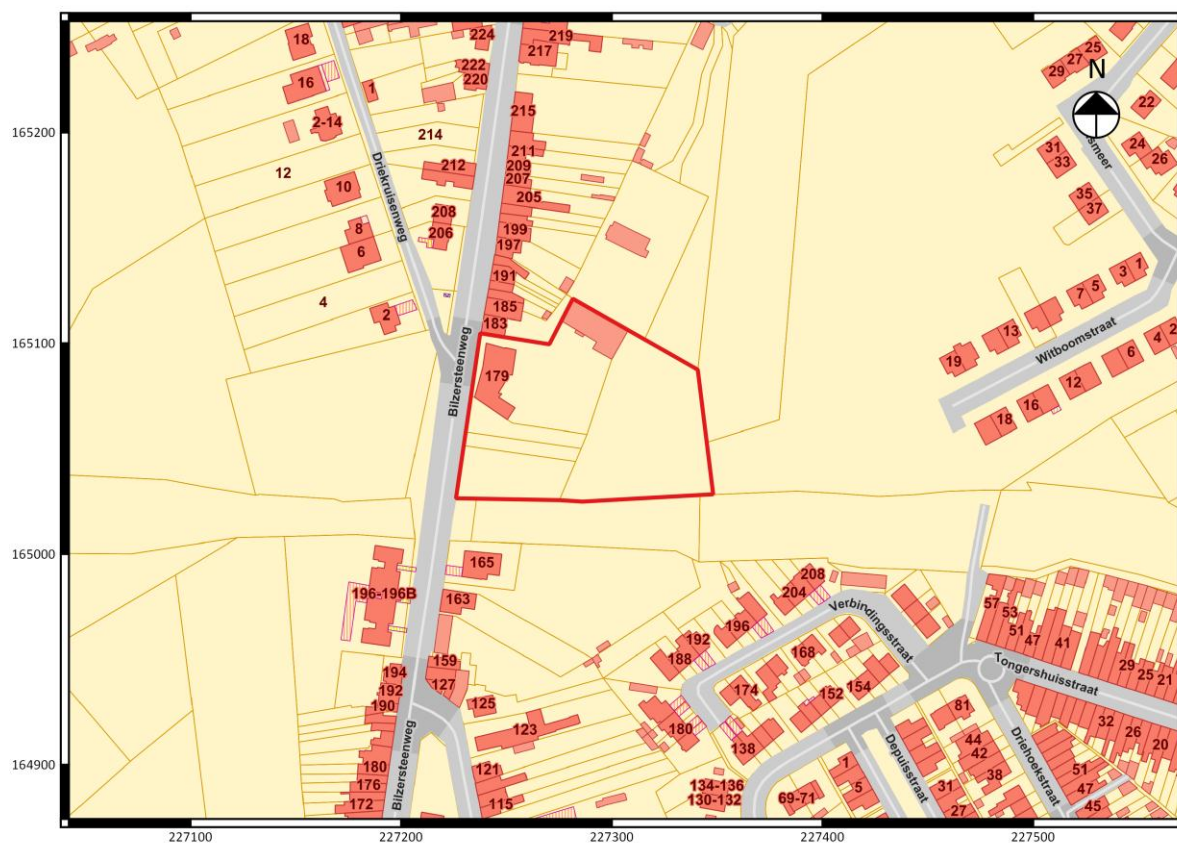

Fig. 1.2: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

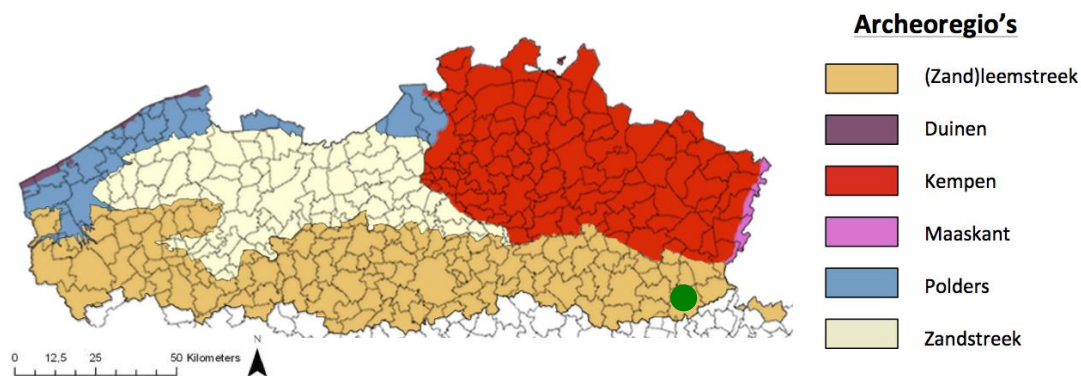

Fig. 1.3: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's¹.

1.3 Archeologische en historische voorkennis

Het projectgebied bevindt zich op korte afstand van de historische stad Tongeren. De geschiedenis van Tongeren begint traditioneel in de hoedanigheid van een Romeinse stad, te weten het *Atuatuca Tungrorum* dat volgens een administratieve indeling van keizer Augustus (regeerperiode van 27

¹ <https://onderzoeksbilans.onroerendergoed.be/onderzoeksbilans/archeologie>

v.Chr. tot 14 n.Chr.) de *caput civitas* van de Tungri in de provincie Belgica werd genoemd². Bij archeologisch onderzoek in de jaren negentig van de vorige eeuw kwamen echter nog oudere bewoningssporen dan de Romeinse periode tevoorschijn³. Ter hoogte van het niveau van de Romeinse nederzetting werd een palimpsest aangetroffen van meerder occupatiefasen uit de steen-, brons- en ijzertijd.

In de directe omgeving van het projectgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen opgenomen in de CAI (Centrale Archeologische Inventaris). Archeologisch bureau ARON bvba voerde in 2009 een prospectie met ingreep in de bodem uit op 400 m ten zuidoosten van het projectgebied (CAI 52897)⁴. Het resultaat hiervan was de ontdekking van een zogeheten klampoven uit een negentiende of twintigste-eeuwse steen- en pannenbakkerij. Studiebureau Archeologie bvba voerde zelf in 2015 een prospectie met ingreep in de bodem uit ter hoogte van de Driekruisenstraat, zo'n 280 m ten zuiden van het projectgebied (fig. 1.4)⁵. Hierbij werden enkele geïsoleerde waarden uit de Romeinse periode, (post-)middeleeuwen en recente tijd aangetroffen.

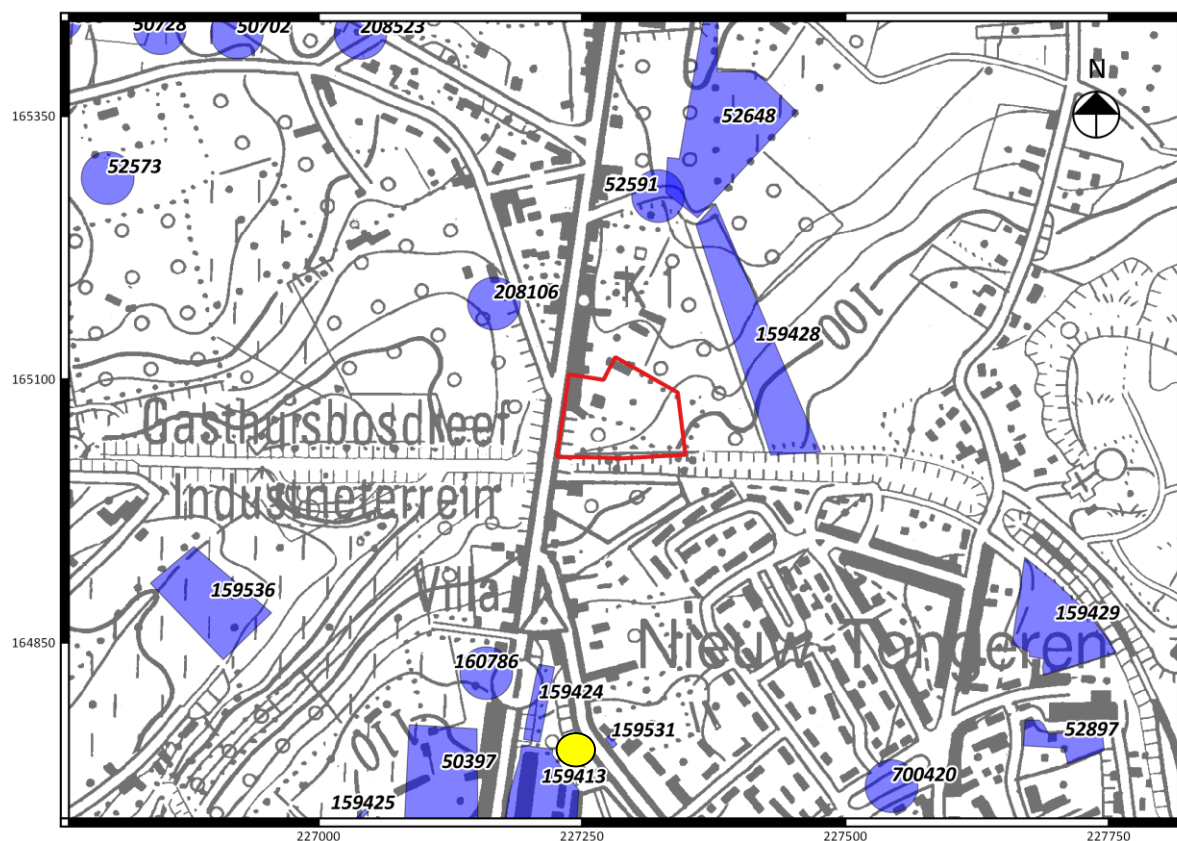

Fig. 1.4: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied (rood) en de prospectie uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba in 2015 (geel)⁶.

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/120831>

³ Vinckier G., De Bie M. en Vanderhoeven A., 1995: Tweede opgravingscampagne bij de Elfde Novemberwal te Tongeren, in: *Notae Prehistoricae* 15, 137-139.

⁴ Devroe, A., en Driesen, P. 2009: Prospectie met ingreep in de bodem aan de Darenbergstraat te Tongeren (ARON Rapport 51).

⁵ Verrijckt J., Yperman W. en Smeets M., 2015: Het archeologisch vooronderzoek aan de Driekruisenstraat te Tongeren (Archeo-rapport 277).

⁶ www.agiv.be

De overige vondstmeldingen bestaan voornamelijk uit toevalsvondsten resulterend uit oppervlakteprospecties of metaaldetectie, die te maken hebben met de Romeinse en middeleeuwse ontwikkeling van Tongeren en zijn omgeving. Een uitzondering hierop betreft CAI 208106, welke verwijst naar de toevalsvondst van een fragment van een neolithische gepolijste bijl, ongeveer 73 m ten noordwesten van het projectgebied aan de overkant van de Bilzersteenweg.

Bij de prospectie van een particulier over enkele akkers ten oosten van het projectgebied (CAI 159428) werden sporen van een rurale bewoning aangetroffen met aardewerkfragmenten uit de vierde eeuw. Aan de Kellenstraat – zo'n 200 m ten noorden van het onderzoeksterrein – werden door middel van metaaldetectie enkele losse vondsten gedaan uit zowel de laat-romeinse periode als de middeleeuwen. CAI 159429 betreft een losse vondstmelding van kleine, gerolde dakpanfragmenten verspreid over een akker. Ook CAI 700420, 52573, 159536, 160786, 159424, 159531 zijn toevalsvondsten door particulieren, uit de romeinse tijd en/of middeleeuwen.

Ook werden tijdens de uitbreiding en verdere werken aan een kerkhof gelegen iets zuidelijker langs de Bilzersteenweg verscheidene Romeinse graven aangetroffen, waaronder brandgraven en inhumatiegraven⁷. Onder de vondsten bevonden zich onder andere verscheidene stukken terra sigillata en een munt van Claudius I.

Een compilatie van historisch kaartenmateriaal brengt de ruimtelijke ontwikkeling en de evolutie van het landgebruik binnen de directe omgeving van het projectgebied in beeld. Op de Ferrariskaart (opgemaakt tussen 1771 en 1778) bestaat het onderzoeksgebied uit akkerbouw met randbegroeiing (fig. 1.5). De huidige Bilzersteenweg is hierop nog niet te zien. De steenweg verschijnt wel op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1841) en de Vandermaelenkaart. Op beide kaarten is een woonstructuur getekend binnen de grenzen van het projectgebied, parallel aan de Bilzersteenweg. Deze woonstructuur van de 19de eeuw is een breedhuis in neoclassicistische stijl met een zadeldak en een bepleisterde lijstgevel dat beschermd is en op de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed ID 37156 heeft⁸.

⁷ Bonnie, R. 2009: Cadastres, misconceptions & Northern Gaul. A case study from the Belgian Hesbaye region, 140; Vanvinckenroye, W. 1970: Enkele Romeinse graven uit Tongeren, *Publicaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum Tongeren* 13, 44-45.

⁸ Schlusmans, F. en Vanthillo, C. 1990: Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kantons Riemst - *Tongeren, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 14N1*, Brussel - Turnhout.

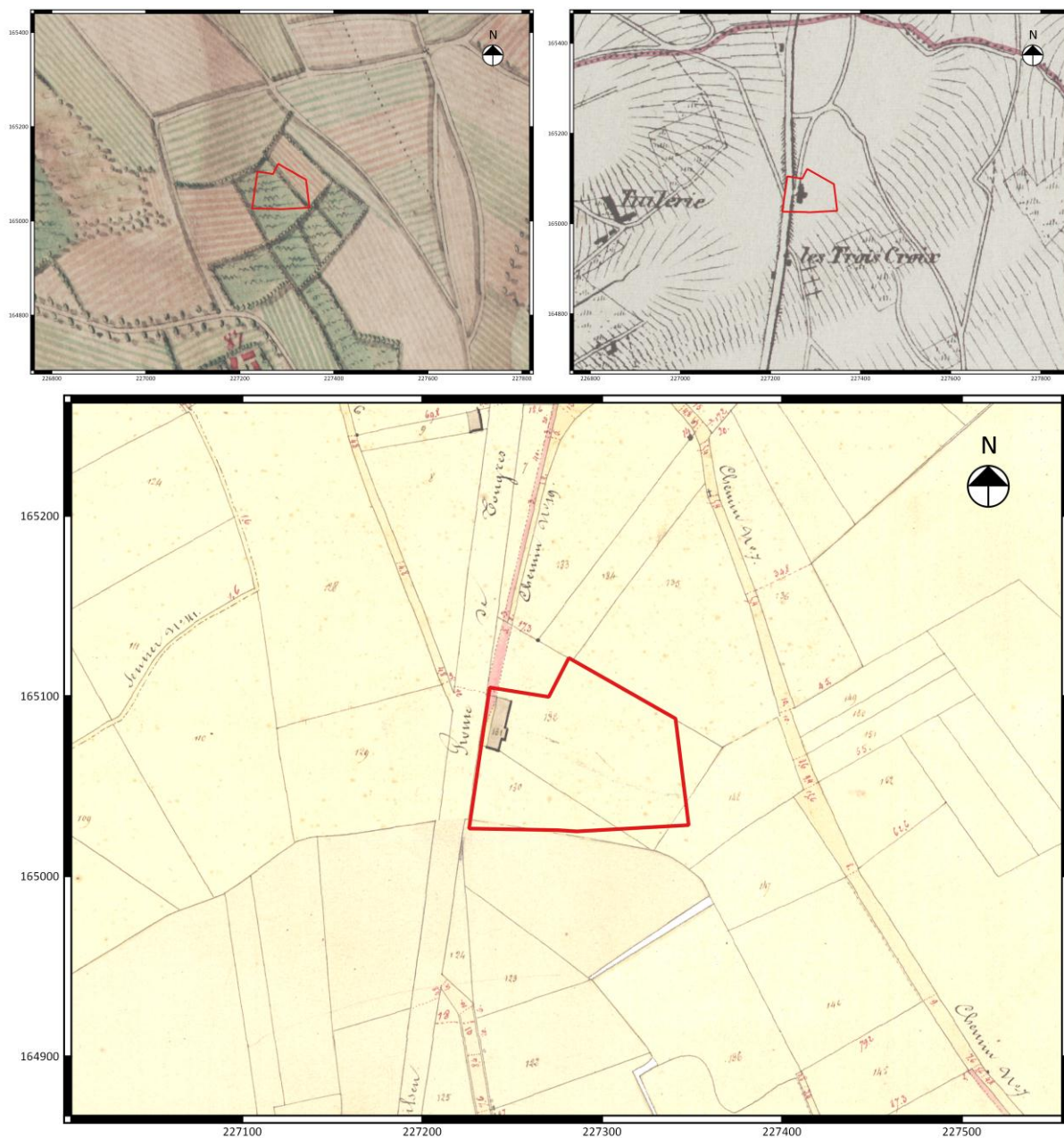

Fig. 1.5: Evolutie van het landgebruik ter hoogte van het projectgebied op basis van historische kaarten. V.l.n.r.: de Ferrariskaart (ca. 1772), de Vandermaelen kaart (1846-1854) en de Atlas der Buurtwegen (ca. 1841).

1.4 Onderzoekopdracht en vraagstellingen

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt

bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Hierbij moeten minimaal de volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte beschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- Zijn er indicaties die kunnen wijzen op de inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - o Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - o Wat is de omvang?
 - o Komen er oversnijdingen voor?
 - o Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de (partiële) afwezigheid van archeologische sporen?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Tijdens het veldwerk werd de methode van continue proefsleuven gebruikt. Over de oppervlakte van percelen 178m, 178n, 179s, 179v, 413g en 413x werden vier proefsleuven gegraven met een maximale tussenafstand van 15 m (fig. 2.1). Er werd afgeweken van het oorspronkelijke sleuvenplan met noordwest-zuidoost oriëntatie ten voordelen van een noord-zuid oriëntatie door de aanwezigheid van beschermde bomen en de bewoning. Dit alternatief werd met Ingrid besproken en goedgekeurd. In totaal werd een oppervlakte van 346,4 m² onderzocht in een representatief grid. Dit komt overeen met 7% van de totale oppervlakte (0,49 ha) van het projectgebied. De vereiste dekkingsgraad van 12,5% werd niet gehaald. De oostelijke helft van het projectgebied heeft nog geen vergunning (fig. 2.2) in deze fase en kon aldus niet onderzocht worden. Het gedeelte dat onderzocht is geweest beslaat het deel van het terrein dat volledig was vrijgemaakt. Door de aanwezigheid van bestaande gebouwen en beschermde bomen konden delen van dit terrein niet opgegraven worden. Als we alle ontoegankelijke zones deduceren van de totale oppervlakte komt de dekkingsgraad overeen met 11,1%.

Sleuf 3 werd in overleg met Ingrid Vanderhoydonck nog deels verdiept (fig. 2.3).

De contouren van de proefsleuven, de locatie van de profielputten, de sporen en de maaiveldhoogtes werden ingemeten met behulp van een GPS- en een RTS-toestel.

Dit tekstgedeelte van het prospectiearchief poogt een algemene interpretatie te verschaffen met betrekking tot het volledige sporenbestand. Dit wordt in de vorm van een inventaris als bijlage (digitaal) beschikbaar gesteld.

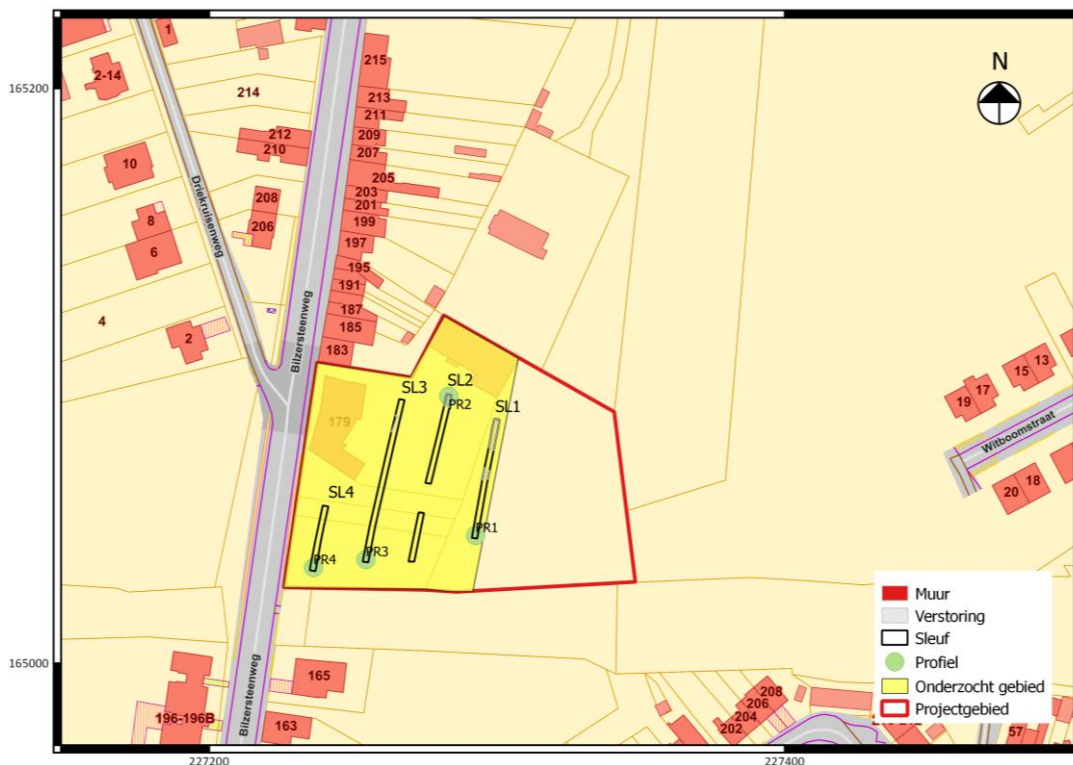

Fig. 2.1: Het sleuvenplan.

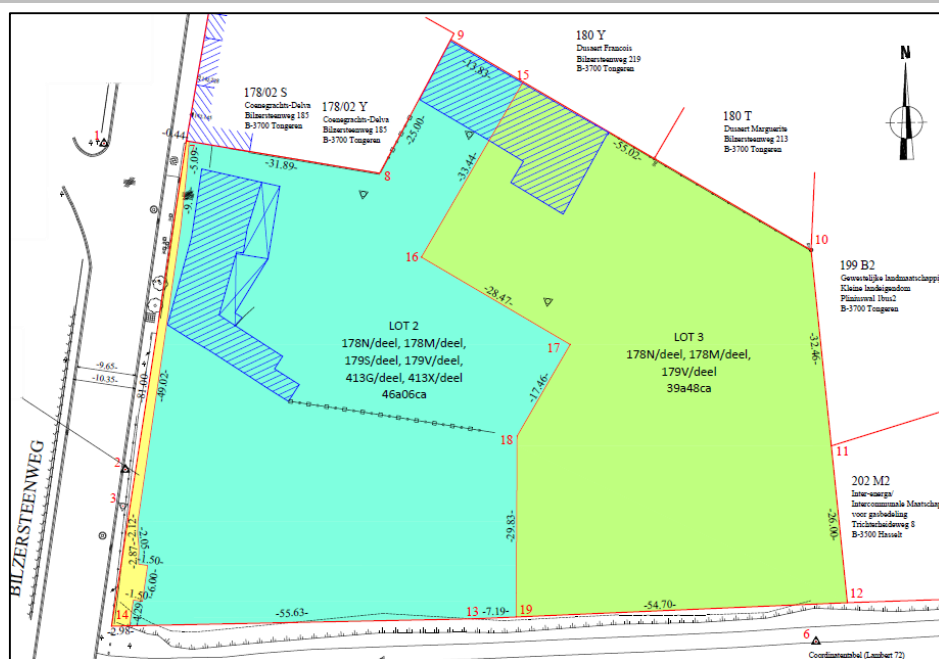

Fig. 2.2: Verdelingsplan.

Fig. 2.3: Verdieping sleuf 3.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw

Het projectgebied is gelegen aan de zuidelijke rand van een brede vallei die in zuidwest-noordoostelijke richting is georiënteerd (fig. 3.1). De zuidgrens van het projectgebied wordt gevormd door een holle weg, waarvan het verloop is te zien op het DHM. Het tertiair substraat behoort volgens de tertiair geologische kaart van België tot de formatie van Borgloon (type Bo); een zwarte klei vermengd met schelpresten (fig. 3.2)⁹. De formatie van Borgloon komt voor zowel in Waals-Brabant als Limburg en bestaat in het oosten uit twee leden, te weten het Lid van Alden Biesen en het Lid van Henis. Het Lid van Alden Biesen bestaat uit een wit-geelachtig tot grofkorrelig zand met resten van brakwaterschelpen, met enkele laagjes grijswitte compacte klei en zwarte klei. De sedimenten van het Lid van Henis bestaat uit een zwarte vette klei met resten van brakwaterschelpen. Soms wordt de klei afgewisseld met een fijn, grijsgroen, micahoudend zand. Onderaan de sequentie wordt er plaatselijk een groen zand aangetroffen (Zand van Ransberg) dat brakwater fossielen kan bevatten¹⁰.

Volgens de gegevens van de bodemkaart wordt het grootste deel van het projectgebied ingenomen door een bebouwde zone (het OB-bodemtype) (fig. 3.3). Een klein hoekje in het zuidwesten van het projectgebied wordt geclassificeerd als een uLax bodem van zeer droge tot matig natte zandleem (drainageklassen a tot d) met een onbepaald profiel (aangegeven door de letter x). Het kleisubstraat bevindt zich op geringe diepte, te weten ondieper dan 75 cm¹¹. In de omgeving van het projectgebied komen voornamelijk leem of lemig zand bodemtypes voor, zowel goed als slecht gedraineerd. Qua profielontwikkeling komt hoofdzakelijk een textuur B-horizont voor. Het aanwezige kleisubstraat maakt deel uit van de Formatie van Borgloon.

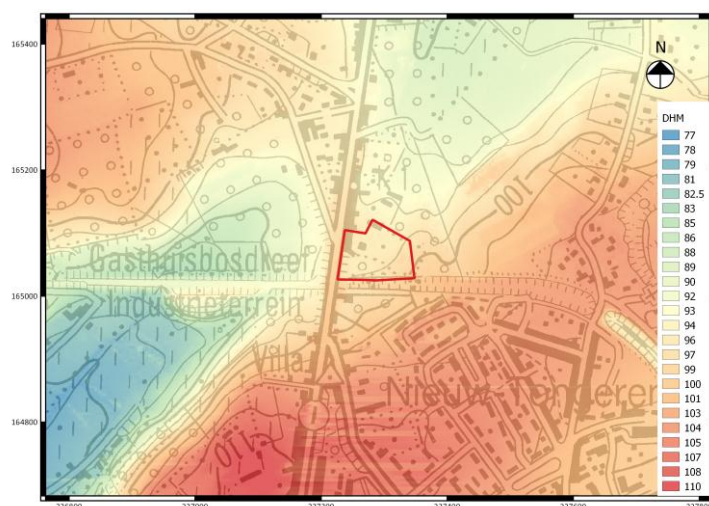

Fig. 3.1: DHM (Digitaal Hoogte Model) met aanduiding van het projectgebied¹².

⁹ Dudal R. en Baeyens L., 1957: Verklarende tekst bij het kaartblad Tongeren 107W. Bodemkaart van België. Centrum voor Bodemkartering.

¹⁰ Claes S., Frederickx E., Gullentops F. 2001: Toelichtingen bij de geologische kaart van België Vlaams Gewest. Kaartblad 34 Tongeren 1: 50.000. Belgische Geologische Dienst.

¹¹ Dudal R. en Baeyens L., 1957: Verklarende tekst bij het kaartblad Tongeren 107W. Bodemkaart van België. Centrum voor Bodemkartering.

¹² www.agiv.be

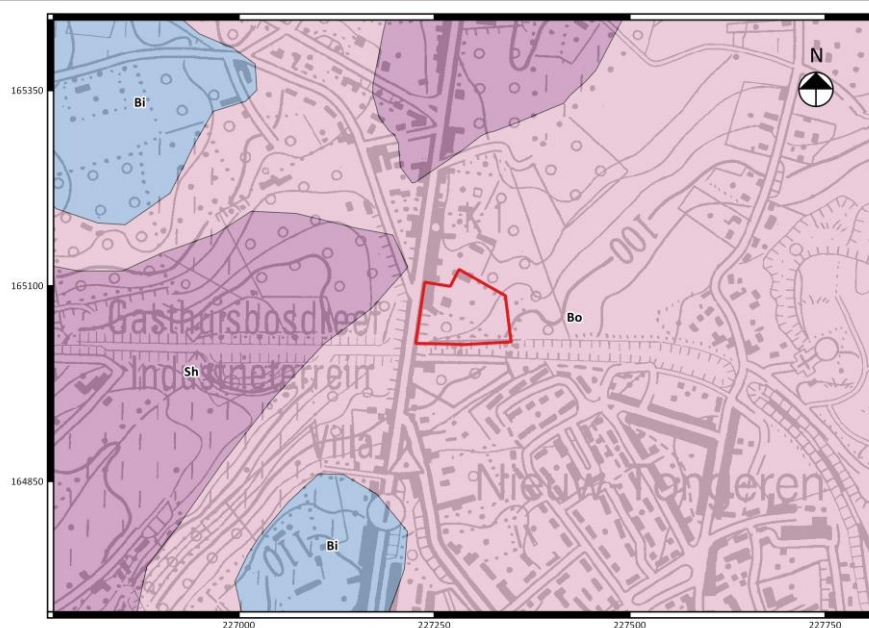

Fig. 3.2: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

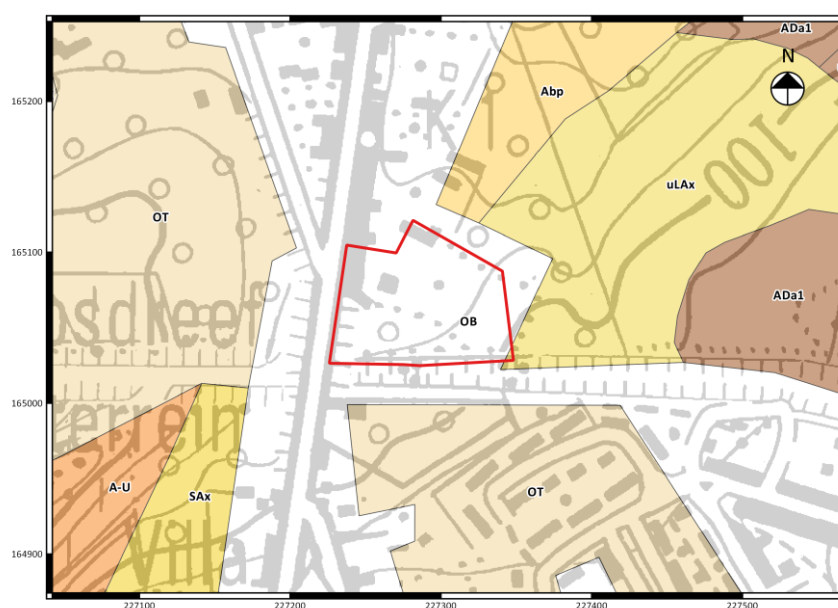

Fig. 3.3: Uitsnede van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Op basis van de resultaten van de terreinwaarnemingen (registratie van 4 bodemprofielen) blijkt dat de gegevens van de bodemkaart vrij accuraat zijn. De bestudeerde bodemprofielen zijn verspreid aangelegd over de volledige oppervlakte van het terrein zodat een duidelijk beeld werd verkregen van de bodemkundige opbouw. Bodemprofiel 1 – dat werd beschreven door bodemkundige Ludo Fockedeij (Studiebureau Archeologie) - wordt in dit verslag gebruikt ter illustratie (fig. 3.3 en 3.4).

Profiel 1 is gesitueerd in proefsleuf 1 en kent twee bodemhorizonten. Horizont 1 is 40 cm dik en bestaat uit een lemen Ap-horizont met een grijsachtig donkerbruine kleur (2,5Y 4/2) waarin

baksteenfragmenten vervat zitten. De bleke kleur van deze ploeglaag wijst erop dat het terrein een tijdje geleden als landbouwgrond verlaten is. De grens met bodemhorizont 2 is diffuus en recht. Bodemhorizont 2 (40-100 cm) is een lemen Bw/g-horizont met een licht olijfbroine (2,5Y 5/4) kleur waarin mangaanspikkels vervat zitten. Verder heeft deze horizont veel verticale wormengangen wat wijst op intense bioturbatie en een gereduceerde wigvormige tong (gleyverschijnselen) met oxidatie langs de randen. De grondwatertafel situeert zich 100 cm beneden het maaiveld en is deels te verklaren door de mogelijkheid van een ondiep kleisubstraat.

Bodemprofiel 3 en 4 zijn zeer gelijkaardig aan bodemprofiel 1 met uitzondering van de grondwatertafel die niet werd waargenomen in bodemprofiel 3 en 4. Bodemprofiel 2 situeert zich in sleuf 2 waarbij de oostelijke kant van de sleuf verstoord is. Bij de aanleg van het profiel werd een keldervloer aangetroffen (fig. 3.4).

Fig. 3.3: Zicht op bodemprofiel 1.

Fig. 3.4: Zicht op bodemprofiel 2.

3.2 Het sporenbestand

Er werd één spoor aangetroffen in sleuf 3 (fig. 3.5). Het betreft de restanten van een bakstenen muur. Deze muur was circa 40 cm breed en werd tot een lengte van 3 m waargenomen, het gaat hier om een recente muur. Het noordelijke gedeelte van sleuf 1 en 2 kende recente verstoringen zoals rioleringen en afvalkuilen met recente glazen en plasticen flessen. Er werden geen archeologische vondsten aangetroffen.

Fig. 3.5: Foto van spoor 1 in het aanlegvlak.

Hoofdstuk 4 Synthese

4.1 Interpretatie en datering

Binnen de contouren van het projectgebied werden geen archeologisch relevante waarden aangetroffen.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Welke zijn de waargenomen horizonten?

Er werden twee bodemhorizonten waargenomen; een lemige grijsachtig donkerbruine Ap-horizont waarin baksteenfragmenten vervat zitten en een licht olijfbroine Bw/g-horizont met mangaanspikkels.

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Het ontbreken van een horizont kan verklaard worden door het aanwezige bodemtype. Het betreft hier een bebouwde zone waarbij de omringende bodemtypes allen geen of weinig profielontwikkeling kennen. Het is dus zeer aannemelijk dat het projectgebied geen/weinig bodemopbouw kent. Met uitzondering van enkele verstoringen lijkt de bodemopbouw intact.

Zijn er tekenen van erosie?

Er zijn geen tekenen van erosie waargenomen.

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Er werden geen begraven bodem geregistreerd.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte beschrijving.

Er werd één spoor geregistreerd, een recente muur met een minimum lengte van 3 m en een dikte van circa 40 cm.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Het is één antropogeen spoor.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Het aangetroffen spoor is goed bewaard.

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

Het projectgebied bevindt zich in een lagergelegen gebied en kent geen tot weinig profielontwikkeling.

Is er een bodemkundige verklaring voor de (partiële) afwezigheid van archeologische sporen?

Archeologische sporen kunnen ontbreken door geringe/geen profielontwikkeling.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?

Zijn er indicaties die kunnen wijzen op de inrichting van een erf/nederzetting?

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;

- *Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?*
- *Wat is de omvang?*
- *Komen er oversnijdingen voor?*
- *Wat is het, geschatte, aantal individuen?*

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden?

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
- *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*

Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing

Hoofdstuk 5 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Wegens de toekomstige verkavelingswerken worden eventuele archeologische waarden in de ondergrond bedreigd. Daarom werd een archeologische evaluatie van het terrein uitgevoerd door middel van een proefsleuvenonderzoek. Uit de resultaten van het veldwerk bleek dat er zich geen bedreigde archeologische waarden bevinden binnen de grenzen van het projectgebied. Er werden dan ook geen aanbevelingen geformuleerd voor eventueel verder archeologisch onderzoek.

Bij eventuele vrijgave het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- *het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)*
- *en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011*

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

